

Чугункін О. П., Бігун П. П. (Україна, Вінниця)

ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ НА ПОПУЛЯЦІЮ НАСЕЛЕННЯ ВІННИЧЧИНИ

На сьогоднішній день Україна переживає демографічну кризу, тому дослідження різноманітних чинників, що впливають на демографічну ситуацію, та демографічних процесів є актуальним. Покращення народжуваності та зниження смертності населення України можливе лише у випадку ґрунтовного дослідження наявної проблеми. Дана робота показує усі наявні проблеми та чинники, що впливають на відтворення.

Однією з проблем соціально-економічного розвитку України є відчутне загострення демографічної ситуації. Підтвердженням цього є насамперед те, що за останні 12 років в умовах, коли на території України не було ані збройних конфліктів, ані епідемій чи природних катаклізмів, чисельність її населення зменшилась на 4,9 млн. осіб. Результатом скорочення чисельності населення стає деформація всіх основних демографічних показників: тривалості життя, статеві-вікової структури населення, шлюбності, розлучень, еміграції тощо в бік їх погіршення.

Результати численних досліджень показали обернену залежність між народжуваністю та рівнем добробуту населення. Так у бідних родинах народжуваність була завжди вищою, ніж у багатих. Тож можна стверджувати, що зовсім не скорочення рівня доходів спричинило демографічну кризу в Україні.

Актуальністю наших досліджень стає потреба аналізу реального стану сучасної демографічної ситуації, пошуку основних її причин депопуляції.

Основними чинниками демографічної кризи є значний рівень зареєстрованого і прихованого безробіття, мізерна допомога сім'ям з дітьми і низький рівень пенсійного забезпечення більшості населення, що не задовольняє елементарних потреб людини. Все це призводить до бідності більшості населення і значно підриває здоров'я.

Аналізуючи проведене нами дослідження демографічної ситуації у Вінницькій області можна сказати, що найбільш вагомою причиною скорочення населення є міграція і відсутність перспектив для молоді та перевищення рівня народжуваності над рівнем смертності, які становлять 90,8 % від усіх причин смерті.

Негативні зміни в чисельності та структурі населення позначаються на соціальному і економічному розвитку області, особливо сільської місцевості, що свідчить про потребу вдосконалення демографічної політики. Послаблення демографічних параметрів ускладнює успішний розвиток регіонів і держави та зумовлюють деградацію села.

Сьогодні в Україні актуалізується проблема не стільки поліпшення здоров'я, як елементарного його збереження. До цього призвели соціальні й економічні чинники у поєднанні із впливом на здоров'я населення екологічної кризи, посиленої наслідками Чорнобильської катастрофи. Певну роль відіграли також несприятливі психосоціальні фактори, пов'язані із соціальним стресом, негативними змінами на рівні суспільства та особистості, а також занепад системи охорони здоров'я. Погіршення здоров'я населення має наслідком підвищення рівня смертності майже в усіх вікових групах і в усіх класах причин смерті. А стан здоров'я населення, як відомо, завжди був важливим інтегральним показником демографічного і соціального благополуччя. Високий рівень смертності призвів до відставання України від економічно розвинених країн за рівнем середньої тривалості життя на 10 - 15 років.

Література

1. Гардашук Т. В. Концептуальні параметри екологізму /Т. В. Гардашук // НАН України; Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди. - К., 2005. - 200 с.
2. Бугуцький О. А. Демографічна ситуація та використання людських ресурсів на селі / О. А. Бугуцький // - К., 2001.
3. Приймак В. Демографічні процеси в Україні / В. Приймак // Україна: аспекти праці. - №1, 2007.
4. Старостенко Г. Г. Методологія і практика досліджень відтворення населення України (регіональний аспект) / Г. Г. Старостенко // Монографія. - К.: УФЕІ, 2007. - 270 с.